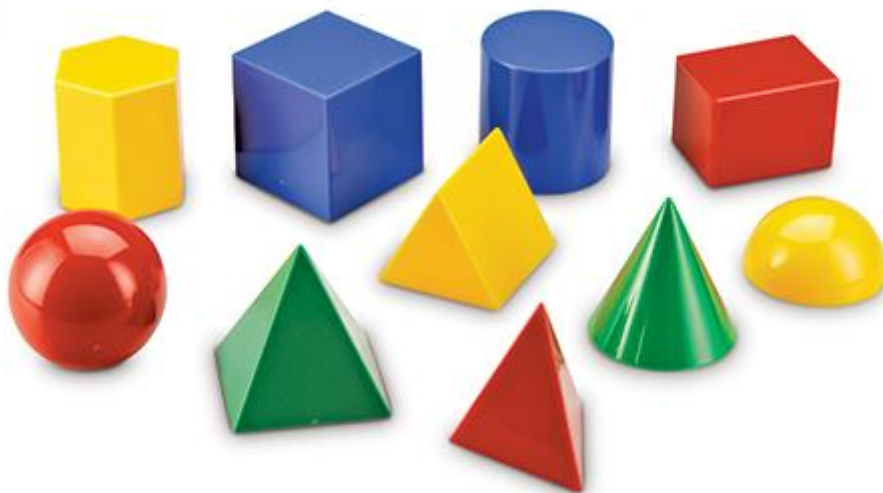

GEOMETRIJSKA TELESA

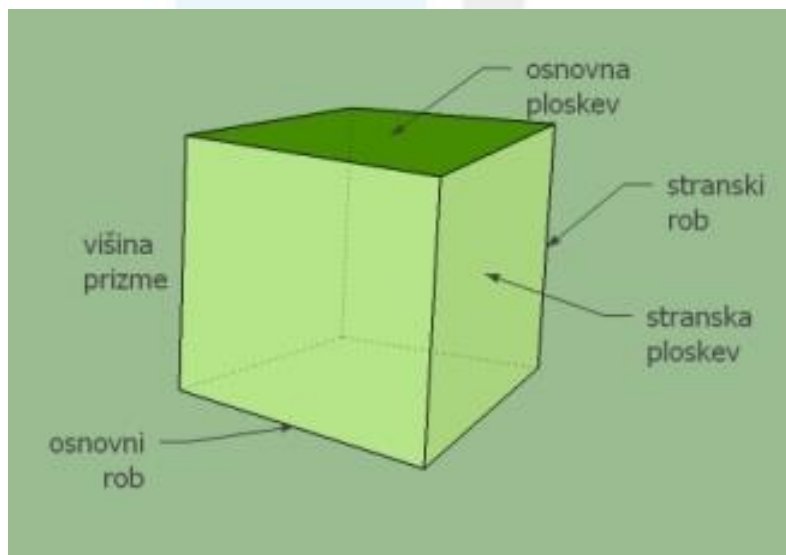
Geometrijska telesa delimo na:

- **prizme,**
- **piramide in**
- **okrogla telesa.**

I. PRIZMA

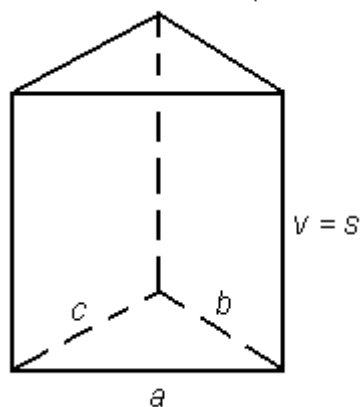
Prizma je oglatno telo, ki ga omejujeta dva skladna večkotnika (**osnovni ploskvi**), ki ležita na vzporednih ravninah in paralelogrami (**stranske ploskve ali plašč**), ki povezujejo osnovni ploskvi.

Stranice osnovne ploskve so **osnovni robovi**. Stranice stranske ploskve so **stranski robovi**. Stranske ploskve sestavljajo plašč prizme. **Višina** prizme je razdalja med ravninama, v katerih ležita njeni osnovni ploskvi.

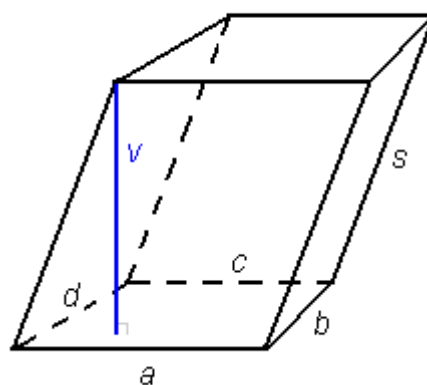
- Prizma je **pokončna**, če so stranski robovi pravokotni na osnovno ploskev in so enaki višini prizme. Če ta pogoj ni izpolnjen, je prizma **poševna**.

Pokončna tristrana prizma

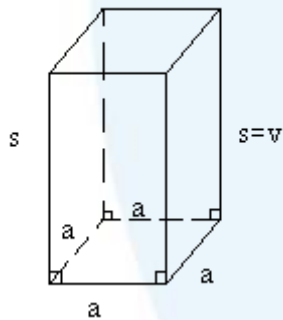
POKONČNA

Poševna štiristrana prizma

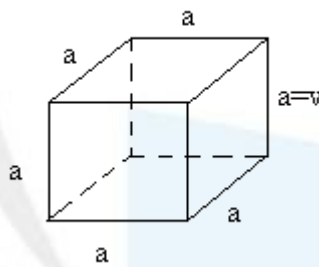

POŠEVNA

- Prizma je **pravilna**, če je pokončna in je osnovna ploskev pravilni n-kotnik.
- Prizma je **enakoroba**, če so vsi njeni robovi enako dolgi.

PRAVILNA

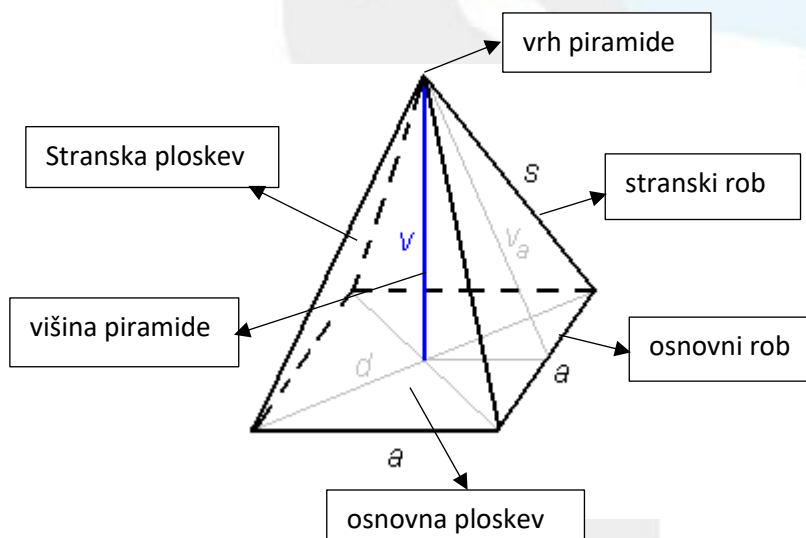

ENAKOROBA

II. PIRAMIDA

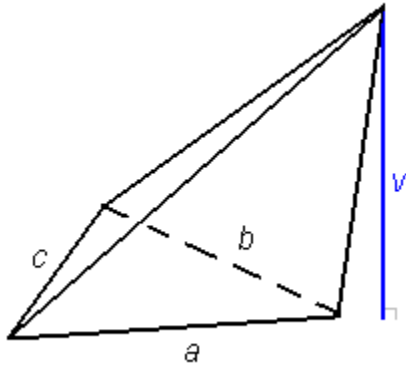
Piramida je geometrijsko telo, ki ga omejuje n-kotnik (**osnovna ploskev**) in n-trikotniki (**plašč**).

Stranice osnovne ploskve so **osnovni robovi**. Stranice stranske ploskve so **stranski robovi**. Stranske ploskve sestavljajo plašč piramide. Stranske ploskve se stikajo v eni točki, ki jo imenujemo **vrh**. Pravokotna razdalja med vrhom osnovno ploskvijo imenujemo **višina piramide**.

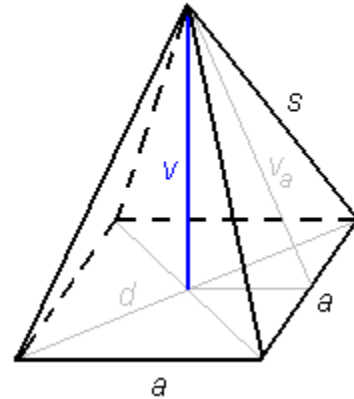
- Piramida je **pokončna**, če so vsi stranski robovi enako dolgi, sicer je **poševna**.

Tristrana piramida

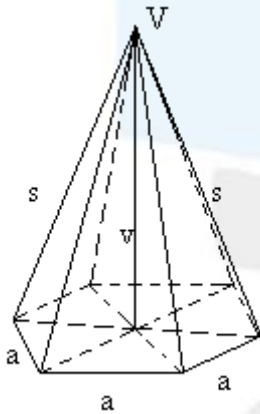
POŠEVNA

Pravilna štiristrana piramida

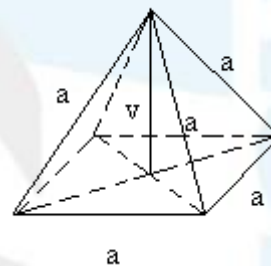

POKONČNA

- Piramida je **pravilna**, če je pokončna in je osnovna ploskev pravilni n-kotnik.
- Piramida je **enakoroba**, če so vsi njeni robovi enako dolgi.

PRAVILNA

ENAKOROBA

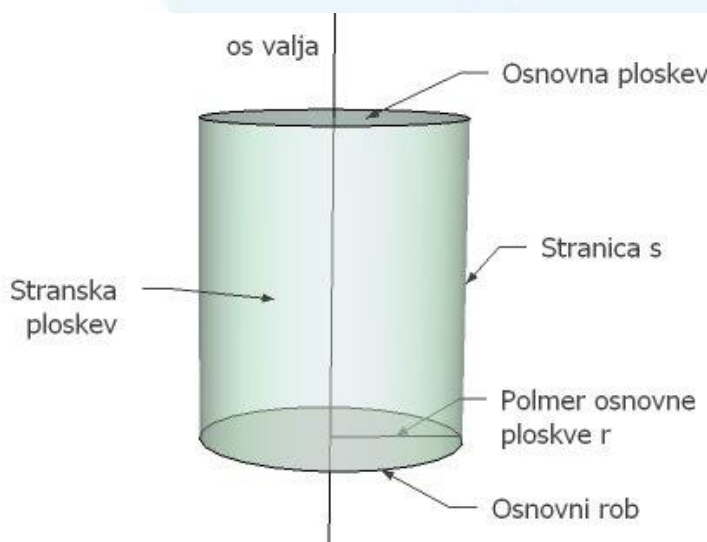
III. OKROGLA TELESA

Pod okrogla telesa spadajo:

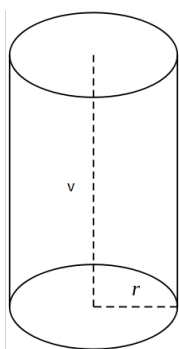
- valj,
- stožec in
- kroglja.

a.) VALJ

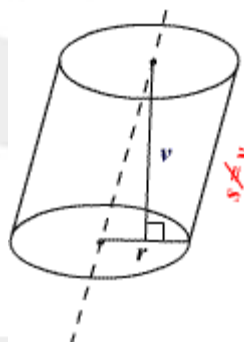
Pokončni krožni valj je **rotacijsko telo**, ki nastane z vrtenjem pravokotnika okoli ene od stranic za 360° . Osnovni ploskvi valja sta kroga s polmerom r . Pravokotna razdalja med osnovnima ploskvama je **višina valja**. Značilni osni presek valja je pravokotnik.

- Če je stranica valja enaka višini valja je valj **pokončen**, sicer je **poševen**.

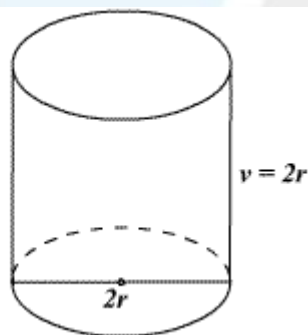

POKONČEN

POŠEVEN

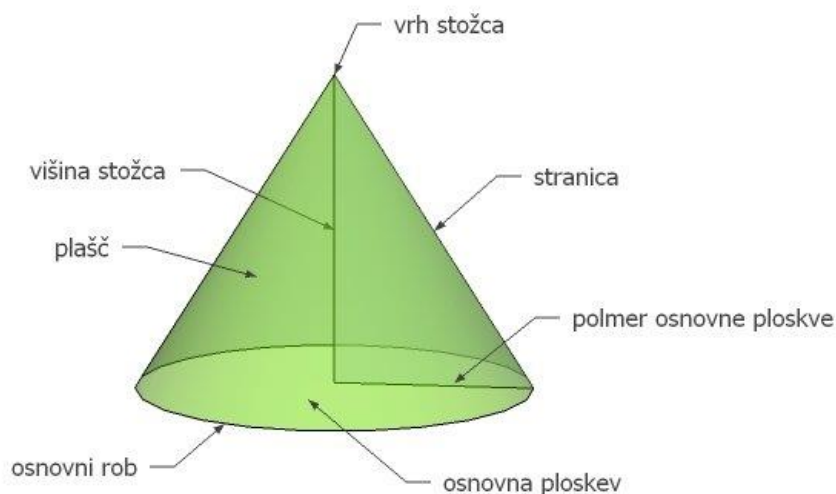
- Če je stranica oziroma višina valja enaka premeru osnovne ploskve je valj **enakostraničen**.

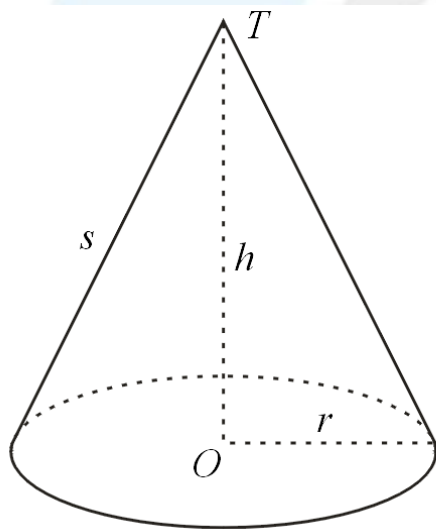
ENAKOSTRANIČEN

b.) STOŽEC

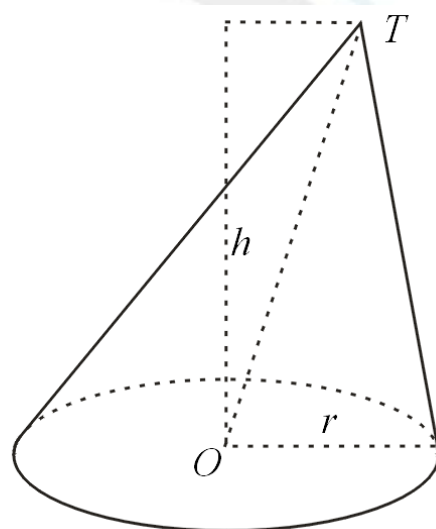
Pokončni stožec je geometrijsko telo, ki ga dobimo, če pravokotni trikotnik s katetama r in v zavrtimo okoli katete v za 360° . Osnovna ploskev je krog s polmerom r . **Vrh** stožca je oglišče pravokotnega trikotnika, ki smo ga vrteli in ne leži na osnovni ploskvi. **Višina stožca** je razdalja od osnovne ploskve do vrha. Hipotenuza s pravokotnega trikotnika, ki smo ga vrteli je **stranica stožca**.

- Če je stranica stožca enaka višini stožca je stožec **pokončen**, sicer je **poševen**.

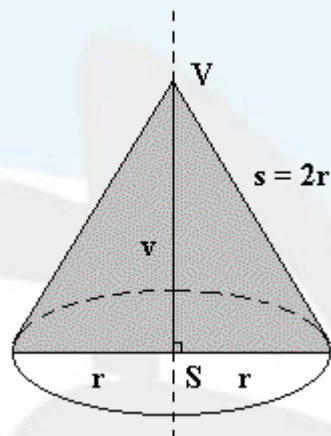

POKONČEN

POŠEVEN

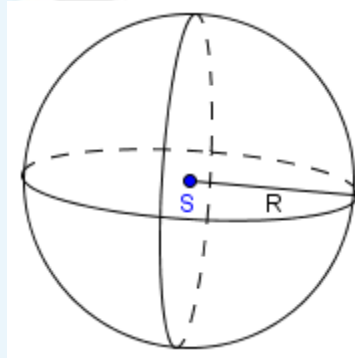
- Če je stranica oziroma višina stožca enaka premeru osnovne ploskve je stožec **enakostraničen**.

ENAKOSTRANIČEN

c.) KROGLA

Krogla je geometrijsko telo, omejeno s **krogelno lupino ali sfero**. Sfera je množica točk v prostoru, ki so enako oziroma za polmer oddaljene od središča.

- Glavni krogelni gre skozi središče krogle, ki krog razdeli na **dve polkrogli**.

